
TRIVO INDIĆ

STRAŽILOVSKI SUSRET

STRAŽILOVSKI SUSRET. — Od 11. do 13. marta trajali su u Novom Sadu razgovori mladih kulturnih radnika Jugoslavije, posvećeni temi *Aktuelni problemi kulture u Jugoslaviji*. Ovaj, četvrti po redu, Stražilovski susret organizovale su redakcije časopisa *Teorija in praksa* i *Problemi* (iz Ljubljane), *Naše Teme*, *Polet* i *Razlog* (iz Zagreba), *Praksa* (Titograd), *Razgledi* i *Misla* (Skopje), *Odjek* (Sarajevo), *Mladost*, *Gledišta* i *Vidici* (Beograd), *Uj Symposion*, *Polja* i *Tribina Mladih* (Novi Sad). On je okupio preko stotinu učesnika i gostiju.

Stražilovski susreti imaju već bogatu tradiciju okupljanja i duhovnog nadmetanja svega onog što je sveže, progresivno i mladalački poneseno u jugoslovenskim razmerama. Treba posebno naglasiti da je to jedan od retkih (ako ne i jedini) vidova sastajanja i sporazumevanja mladih intelektualaca naše zemlje, sa ambicijom da okupi mlade stvaraoce iz najrazličitijih područja teorijske i praktične akcije: sociologe, pisce, filozofe, politikologe, filmske radnike, publiciste, pesnike, itd. Oni su, zato, uvek bili plodonosna i bitka izmena gledišta o brojnim pitanjima naše kulture, njenim aktuelnim i programskim projekcijama, filozofskim i političkim orijentacijama. Treba se setiti samo drugog po redu Susreta (novembar, 1960.) koji je razmatrao temu *Mladi intelektualac danas*, kao i trećeg Susreta (jun, 1963.) koji je bio u znaku rasprava o aktuelnim problemima naše kulturne politike, o sociološkim pretpostavkama savremene jugoslovenske kulture i o problemima umetničke kritike.

Teško je izreći sud o vrednosti i dometu poslednjeg Susreta, sve dok ne dobijemo objavljene, autorizovane diskusije i saopštenja. Ipak, može se reći da je to bio zanimljiv i, po svojim intencijama, dobro zamišljen skup. Iznova su pokrenuta i sa novih stanovišta razmatrana stvarna pitanja naše kulturne situacije: položaj kulture u društvu, odnos kulture i politike, mogućnosti društvene kritike danas (polemika o »bespoštednoj kritici svega postojećeg« koju su načeli učesnici iz Zagreba i Božo Jakšić iz Sarajeva), putevi umetničkog senzibiliteta, masovna kultura i pseudo-kultura kod nas, itd.

Ono što bi zavredilo kritičku opasku takođe nije beznačajno.

Ako je Stražilovski susret manifestacija radnog karaktera koja, nominalno, okuplja mlade kulturne poslenike, onda bi organizatori trebalo da teže da tako bude i u praksi. Teško je objašnjiva činjenica da je četvrti Susret uglavnom okupio tridesetogodišnjake, pa i starije, da je prevideo neobično živ, temperamentan i svestrano prisutan naš savremeni intelektualni podmladak. On se nije okrenuo prema onima koji dolaze i koji tek razbijaju barijere anonimnosti, ali koji to rade sa punom svešću o svojoj misaonoj akciji i svojim generacijskim poslovima. U vreme kada su ovakvom podmlatku uglavnom zatvorena vrata naučnih instituta, univerziteta, ustanova iz područja kulture, itd. nije, i ne može biti, zasluga Stražilovskog susreta rad na okupljanju srednjih i starijih generacija. Nove osećajnosti i radoznalosti, kao i snažni nekonformizam su kvalitete koje je nova generacija praktično dokazala. Osećanje za savremenost, temeljnije obrazovanje i obaveštenost su, takođe, njene vrline i Stražilovu je moglo samo da služi na čast da pomogne njihovom otkrivanju i potvrđivanju.

Iz ove činjenice mogao bi se takođe izvući i zaključak o razlozima brojnih malokrvnih, vrednosno-neutralnih i pseudo-problemskih diskusija koje su odlika četvrtog Stražilovskog susreta. Privid superiornosti, lažne tolerancije i linije manjeg otpora bio je karakteristika mnogih primedaba o našoj aktuelnoj kulturnoj situaciji. Odsustvo stvarnog dijaloga, istinske razmene mišljenja na ovom Susretu ima, svakako, i svoje dublje korene i pobude, pa se ne može razlučiti ni od referencija na tekuća strujanja u našem kulturnom životu.

Verujemo da bi se pomenuti nedostaci ovog Susreta sigurno mogli izbeći boljim radom organizacionog odbora, ali i praktičnim ostvarivanjem ranijih dogovora koji su predviđali da se ovaj jedinstveni skup održava u češćim vremenskim razdobljima (ako ne svake godine, a ono bar svake druge).